

Betreft:**Vragen gesteld in de commissie 8-3-2016 inzake verordening beschermd wonen en opvang 2016**

Op dinsdag 8 maart jl. is de Verordening beschermd wonen en opvang gemeente Dordrecht 2016 (hierna: Verordening 2016) besproken in de raadscommissie. Naar aanleiding van hetgeen is besproken, willen we u hierbij nog nader informeren over een aantal onderwerpen. Hiermee beogen we deze onderwerpen te verduidelijken.

Het gesprek

In het kader van het onderzoek naar aanleiding van een melding vindt altijd een gesprek plaats. Bij nieuwe klanten wordt gevraagd of een cliënt, al is het maar 5 minuten, bij het gesprek aanwezig kan zijn, zodat de consulent kan kennismaken en de cliënt even heeft gezien. Voor het stellen van een goede indicatie, en het leveren van maatwerk, achten we het belangrijk om te weten om wie het gaat. Dit gebeurt altijd in overleg met alle betrokken partijen. Verder gaan we uit van de wens van de cliënt. Deze kan zelf komen, maar hij kan ook iemand anders meenemen naar het gesprek. Op deze mogelijkheid wordt de cliënt actief gewezen. Die andere persoon kan een familielid, vriend of kennis zijn, maar ook een cliëntondersteuner of beiden. Cliënten en betrokkenen worden uitgebreid gewezen op de mogelijkheid van cliëntondersteuning, zowel bij de melding als in de ontvangstbevestiging en in de uitnodigingsbrief. Het blijft echter uiteindelijk aan de cliënt om hier wel of geen gebruik van te maken. Het gesprek kan dus, op verzoek van de cliënt, plaatsvinden zonder de aanwezigheid van de cliënt, maar dat heeft niet de voorkeur van de gemeente. In de praktijk komt dit maar zeer zelden voor. Het onderzoeksverslag en de aanvraag voor de maatwerkvoorziening moeten echter altijd ondertekend worden door de cliënt. Een cliëntondersteuner kan geen maatwerkvoorziening aanvragen voor een cliënt. De en/of-formulering in artikel 2.3, eerste lid van de Verordening 2016 is niet beperkend, maar biedt dus juist ruimte aan de cliënt om zelf te bepalen wie bij het gesprek aanwezig is. In de toelichting op de Verordening hebben we naar aanleiding van het advies van de Wmo-adviesraad een passage opgenomen die het vorenstaande verwoordt.

Zelfredzaamheidsmatrix

De Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) is één van de weinige valide instrumenten om de vraag en de mate van zelfredzaamheid van de cliënt in kaart te brengen. Daarom hebben we al in de transitie-contracten van de zorgaanbieders (2015) aangegeven dat aanbieders verplicht zijn om met de ZRM te werken met betrekking tot hun cliënten Beschermd Wonen en Opvang.

In de transformatiefase zijn we het gebruik van de ZRM verder gaan ontwikkelen. In de Verordening 2016, die nu ter bespreking voorligt aan de raad, is het 'ondersteuningsplan' opgenomen. Dit plan wordt opgesteld door de zorgaanbieder en de cliënt. Daarin worden persoonlijke doelen en resultaten voor de klant (en met de klant) vastgelegd die met de in te zetten ondersteuning moeten worden behaald. De ZRM maakt hier een wezenlijk onderdeel van uit. Om een goed beeld te krijgen van de (on) mogelijkheden van de klant wordt er een ZRM-onderzoek uitgevoerd op alle leefgebieden. Als een aanvraag tijdens het huisbezoek wordt ingenomen, gebeurt de ZRM ná de aanvraag. Als de aanvraag niet tijdens het huisbezoek wordt ingenomen, wordt ZRM uitgevoerd vóórdat de aanvraag wordt ingediend. Van het onderzoeksgesprek wordt een verslag gemaakt. In de richtlijn (bekend) staat welke

thema's het onderzoeksverslag moet vermelden. Hierbij worden de 11 leefgebieden die worden gebruikt in de ZRM gevolgd. Het resultaat van het ZRM-onderzoek is dus de basis voor het onderzoeksverslag en het advies dat aan een klant wordt gegeven. Het onderzoeksverslag vormt de basis voor de beschikking die wordt afgegeven.

Bij periodieke evaluatie en bij afronding van de ondersteuning wordt de ZRM opnieuw uitgevoerd om het resultaat van de zorg in beeld te brengen. Op de volgende punten is het gebruik van de ZRM vastgelegd:

- Het College van B&W heeft in de beleidsregels per domein van de ZRM de mogelijk te bereiken resultaten met beschermd wonen en opvang vastgesteld.
- De ZRM is de basis voor het format voor het ondersteuningsplan dat alle zorgaanbieders verplicht zijn te gebruiken.
- In de uitvoeringsrichtlijnen voor de consultants van de SDD is vastgelegd op welke wijze consultants de ZRM moeten gebruiken.

Persoonsgebonden budget

Allereerst merken wij op dat een persoonsgebonden budget voor beschermd wonen niet vaak voorkomt. Dat komt mede, omdat bij beschermd wonen sprake moet zijn van het wonen in een accommodatie van een instelling met daarbij behorend toezicht en begeleiding. Dat betekent dat de cliënt met een persoonsgebonden budget een 'plek in een instelling' moet inkopen. Indien de cliënt zelfstandig wil blijven wonen (niet in accommodatie van instelling) met toezicht en begeleiding, is geen sprake van beschermd wonen, maar van ambulante begeleiding. Dat valt onder de verantwoordelijkheid van de Drechtsteden.

Met de aanscherping van de criteria om voor een persoonsgebonden budget in aanmerking te komen maken we een vertaalslag van de uitvoeringspraktijk naar de Verordening 2016. Het uitgangspunt is en blijf dat de maatwerkvoorziening in natura en het persoonsgebonden budget gelijkwaardige alternatieven zijn. Wel maken de aard van het persoonsgebonden budget en de aan het (beheren van een) persoonsgebonden budget verbonden taken en verantwoordelijkheden dat er enkele specifieke criteria worden benoemd, die grotendeels aansluiten bij de criteria die onder de Wmo 2007 en de AWBZ werden gehanteerd. De aangescherpte criteria hebben vooral te maken met een doelmatige en inzichtelijke besteding van een persoonsgebonden budget. Tevens willen we hiermee proberen fraude door bureaus/instellingen, al dan niet met het beheer van het persoonsgebonden budget, waarmee wij het afgelopen jaar een aantal keren zijn geconfronteerd, te voorkomen.

Goedkoopst passend

In artikel 3.2 is onder andere bepaald dat aanspraak bestaat op een maatwerkvoorziening voor zover deze als de goedkoopst passende voorziening is aan te merken. De begrippen "goedkoopst" en "passend" moeten in onderlinge samenhang worden gezien. De volgorde waarin deze begrippen zijn geplaatst, betekent niet dat in de afweging die bij het verstrekken van een bepaalde voorziening wordt gemaakt, de hoogte van de kosten van de voorziening voorop staat en pas in tweede instantie wordt gekeken naar het feit of de voorziening als passend kan worden aangemerkt. Het is juist het tegenovergesteld: eerst wordt gekeken welke maatwerkvoorziening(en) passend is (zijn), dus met welke

maatwerkvoorziening(en) kan het beoogde resultaat worden behaald. In die gevallen waarin er meer dan één maatvoorziening als passend kan worden aangemerkt, bestaat slechts aanspraak op de goedkoopst passende maatwerkvoorziening. De passendheid is dus leidend en niet de prijs.